

2 Oplegnotitie Open Standaarden, lijsten

Vergadering:	Forum Standaardisatie woensdag 8 juni 2022
Agendapunt:	2
Documentnummer:	FS-20220608.2
Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Stuurgroep Open Standaarden
Datum:	Woensdag 8 juni 2022
Versie:	1.0
Bijlage:	FS-20220608.2C-Notitie-aanpassen-adoptieadviezen-website-Forum-Standaardisatie
Opstellers:	Hans Laagland Han Zuidweg (2B. Doorontwikkeling lijsten open standaarden)
Rechten:	CC0 publieke domein verklaring

Samenvatting

Ter toelichting

- A. Voortgang procedures (ter toelichting, geen besluitvorming)
1. Veiliger internet:
 - Nederlands profiel bij OpenID Connect 1.0 (*authenticatie*)
lopende procedure: verplichten aan de overheid ([‘pas toe of leg uit’](#)-verplichting)
 2. Betere gegevensuitwisseling:
 - VISI (*bouwstandaard voor procescommunicatie*)
lopende procedure: nieuwe versie verplichten aan de overheid ([‘pas toe of leg uit’](#)-verplichting)
 3. Meer toegang en openbaarheid:
 - OWMS (*beschrijven overheidsinformatie*)
lopende procedure: verwijderen van ‘pas toe of leg uit’-lijst
- B. Doorontwikkeling lijsten open standaarden
- C. Aanpassen adoptieadviezen website Forum Standaardisatie

Ter toelichting

Ad A. Voortgang procedures

[Bijlage: geen]

1. Veiliger internet

Nederlands profiel bij OpenID Connect 1.0 (authenticatie): tweede expertbijeenkomst

Forum Standaardisatie toetst of de standaard van Logius [NL GOV Assurance Profile for OIDC 1.0](#) geschikt is om te verplichten aan de overheid via plaatsing op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Experts adviseren de standaard OpenID Connect 1.0 aan te vullen met een Nederlands profiel. NL GOV Assurance Profile for OIDC 1.0 draagt bij aan veiliger internet doordat authenticatieservices (zoals DigiD) de identiteit van een eindgebruiker controleren op een gestandaardiseerde wijze.

Uit [expertadvies](#) (najaar 2021) en [reacties uit de openbare consultatie](#) (winter 2022) kwamen aandachtspunten naar voren. Na vervolggesprekken met de indiener Logius en met ervaringsdeskundigen (SURF) heeft op 29 maart 2022 een Extra Stuurgroep Open Standaarden plaatsgevonden. Deze Extra Stuurgroep Open Standaarden heeft richting gegeven aan het vervolg van de toetsingsprocedure. Op basis van de uitkomsten van de Extra Stuurgroep Open Standaarden is in overleg met de indiener Logius (7 april 2022) besloten een tweede expertbijeenkomst te houden als aanloop naar een Forumadvies. De tweede expertbijeenkomst adresseert de aandachtspunten 'toegevoegde waarde (overlap met SAML)' en 'draagvlak (marktondersteuning) (voorbeeldimplementatie)'.

De aandachtspunten worden apart voorbereid: Bureau Forum Standaardisatie (BFS) stelt een onderzoek in voor het aandachtspunt 'toegevoegde waarde (overlap met SAML)' dat zich toespitst op wijze van plaatsing van authenticatie standaarden op 'pas toe of leg uit'-lijst. Voor het aandachtspunt 'draagvlak (marktondersteuning) (voorbeeldimplementatie)' doet de indiener Logius verslag van ervaringen met implementatie van NL GOV AP OIDC in diverse veelgebruikte software-toepassingen/-bibliotheken incl. internationale iGOV-profiel op OIDC.

De toetsingsprocedure voor NL GOV Assurance Profile for OIDC 1.0 is de voortzetting van de aanmelding van de standaard door Logius op 15 oktober 2020 voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. In de toetsingsprocedure is er aandacht voor opmerkingen die het Forum Standaardisatie heeft uitgesproken na het akkoord op het [Intakeadvies](#) van NL GOV Assurance Profile for Open ID Connect 1.0.

2. Betere gegevensuitwisseling

VISI (bouwstandaard voor procescommunicatie)

De toetsingsprocedure is gestart om te toetsen of de bouwstandaard [VISI](#) in de nieuwe versie (1.6) geschikt is om te blijven verplichten aan de overheid. VISI is een standaard voor procescommunicatie in de bouw. De bouwstandaard VISI draagt bij aan betere gegevensuitwisseling en leveranciersafhankelijkheid doordat VISI de transparantie en traceerbaarheid van het bouwproces vergroot en het gemakkelijker maakt om informatie over bouwprocessen uit te wisselen.

Het BIM Loket heeft op 15 oktober 2021 VISI 1.6 aangemeld voor versiewijziging op de 'pas toe of leg uit'-lijst. Het Forum Standaardisatie heeft op 8 maart 2022 besloten om [VISI in procedure te nemen](#). Experts zijn benaderd en een Expertadvies is in voorbereiding. De verwachting is het Forumadvies na de zomer van 2022 voor te leggen aan het Forum Standaardisatie.

3. Meer toegang en openbaarheid

OWMS (beschrijven overheidsinformatie)

De toetsingsprocedure is in gang om de documentstandaard [OWMS](#) niet meer te verplichten of aan te bevelen aan de overheid. OWMS (Overheid.nl Web Metadata Standaard) beschrijft eigenschappen en structuur van overheidsinformatie op het internet. OWMS draagt bij aan meer toegang en openbaarheid van overheidsinformatie.

Het Forum Standaardisatie heeft op 7 oktober 2020 groen licht gegeven voor het starten van [een verwijderingsprocedure van OWMS](#) van de 'pas toe of leg uit'-lijst. Op 3 mei 2022 heeft de Expertbijeenkomst plaatsgevonden. Het Expertadvies is in voorbereiding. De verwachting is het Forumadvies na de zomer van 2022 voor te leggen aan het Forum Standaardisatie.

Ad B. Doorontwikkeling lijsten open standaarden

In de vergadering van het Forum Standaardisatie van 20 april 2022 presenteerde Paul Dam van Lex Digitalis de conclusies van zijn onderzoek naar de doorontwikkeling van de lijsten open standaarden. Hieruit kwam een aantal adviezen voort dat het Forum Standaardisatie in de vergadering van 20 april onderschreef. Forum Standaardisatie vroeg daarbij om een plan van aanpak van BFS.

Omdat de detachering van Arianne de Man op 1 augustus 2022 tot een einde komt, heeft Han Zuidweg in mei de coördinatie van dit onderwerp overgenomen. Hans Laagland blijft als verantwoordelijke voor de Lijsten open standaarden nauw betrokken, evenals Arianne.

BFS is inmiddels begonnen met de implementatie van de adviezen van Paul Dam. Deze worden parallel behandeld, waarbij BFS wel een prioritering toepast:

Advies	Prioriteit	Commentaar
Clustering van de lijsten	Hoog	Dit advies pikt BFS als eerste op, omdat het de meeste repercussies heeft op de organisatie en presentatie van de lijsten, alsmede de rest van de adviezen.
Facilitering principes, baselines, richtlijnen op de lijst	Midden	Met instemming van het Forum Standaardisatie kan dit advies snel geïmplementeerd worden. Wel moet de communicatie er omheen worden georganiseerd.
Gangbare standaarden minder op de voorgrond	Midden	Dit advies behandelt BFS samen met het voorgaande, door gangbare en 'andersoortige' standaarden op de lijst een aparte identificering te geven. De uitdaging ligt er vooral in hoe we hierover communiceren op de website en hoe we dit een machine leesbare vorm geven.
Actief onderhoud op de lijsten	Midden	Voor de 'pas toe of leg uit' lijst doet BFS dit reeds in de vorm van jaarlijkse evaluaties van standaarden die meer dan 4 jaar op de lijst staan. Daarnaast voert BFS een onderhoudsslag uit op de lijst aanbevolen standaarden. BFS houdt hierbij de regie zelf in handen. Deze actie kan resulteren in een aantal mutaties op de lijsten, die volgens de geldende toetsingsprocedure uitgevoerd moeten worden.
Maatschappelijk nut van standaarden duidelijker	Midden	BFS werkt hier reeds aan door onder andere bestaande use cases te beschrijven en video's

Advies	Prioriteit	Commentaar
		te publiceren. Ook is er een initiatief gaande om de bestaande activiteiten van Forum Standaardisatie duidelijker te koppelen aan de hoofdpijnen beleid digitalisering zoals beschreven door minBZK, minEZK en minJenV. BFS creëert hierbij toegevoegde waarde door de data en kennisproducten van Forum Standaardisatie machine leesbaar, deelbaar en verbindbaar te maken voor hergebruik in de netwerksamenleving.
'Leg uit' faciliteren	Laag	Over het faciliteren van 'Leg uit' was een aantal leden van het Forum kritischer. Dit onderwerp ligt ook verder af van de eigenlijke doorontwikkeling van de lijsten. Daarom laten wij het bij hetgeen er nu is.
Escalatiepad voor achterblijvers	Laag	In 2020 hebben gesprekken met de ADR plaatsgevonden. Daarnaast zijn in 2021 de Rijksbegrotingsvoorschriften aangepast. In 2022 zal op hoogambtelijk niveau (dgOO) met de ADR worden gesproken (n.a.v. achterblijvers in streefbeeldafspraken, waaronder voor IPv6).

Tabel 1 Prioritering van acties voor de doorontwikkeling van de lijsten

Voor alle punten met prioriteit 'hoog' en 'midden' verwachten wij in de vergadering van 28 september 2022 een voorzet ter eerste afstemming te kunnen voorleggen aan het Forum Standaardisatie.

Ad C. Aanpassen adoptieadviezen website Forum Standaardisatie

[Bijlage: FS-20220608.2C-Notitie-aanpassen-adoptieadviezen-website-Forum-
Standaardisatie]

Het Bureau Forum Standaardisatie (BFS) ziet de behoefte om de adoptieadviezen te actualiseren, zowel ter bevordering van adoptie van een standaard als in het juist en volledig informeren van de eindgebruikers van de website Forum Standaardisatie. BFS signaleert dat niet alle adoptieadviezen op de website actueel zijn, zowel op vorm als op inhoud. In dit verband wordt voor adoptieadviezen de definitie gehanteerd, namelijk, adoptieadviezen, aandachtspunten uit de toetsingsprocedure of specifieke toelichting bij een standaard. Omdat de adoptieadviezen het resultaat zijn van een toetsingsprocedure incl. een vastgesteld Forumadvies en besluitvorming door OBDO, rijst de vraag in hoeverre nieuwe raadplegingen van Forum Standaardisatie nodig zijn voor aanpassingen van de adoptieadviezen op de website.

De Stuurgroep Open Standaarden brengt een positief advies uit op het voorstel van BFS om de adoptieadviezen te actualiseren op de website volgens de uitgangspunten uit de bijlage. In het kort behelst dit voorstel:

- aanpassingen zonder meer doorvoeren

Aanpassingen doorvoeren zonder overleg met Forum Standaardisatie, voor adoptieadviezen waarvoor geldt dat afkortingen niet meer actueel zijn en dat organisaties zijn hernoemd of gefuseerd (vorm).

- aanpassingen eerst beoordelen

Aanpassingen beoordelen in afstemming met de beheerder of indiener op basis van inschatting van de accountmanager en vervolgens voorleggen aan Forum Standaardisatie ter besluitvorming, voor adoptieadviezen waarvoor geldt dat adoptieadviezen zijn ingehaald door de tijd of waar een relatie is met een lopende of inmiddels afgeronde toetsingsprocedure (inhoud).

De Stuurgroep Open Standaarden voegt hieraan toe dat de Stuurgroep BFS aanraadt pro-actief te handelen in het doorvoeren van aanpassingen en dat de Stuurgroep beschikbaar is om een schriftelijke check uit te voeren in de beoordeling van de adoptieadviezen.

Ad D. Stand van zaken uitbreiding Stuurgroep n.a.v. Forum 20 april 2022

[Bijlage: geen]

De Stuurgroep Open Standaarden had behoefte om uit te breiden in het aantal leden. Benno Overeinder (NLnet Labs) heeft toegezegd de Stuurgroep te willen versterken. De Stuurgroep bestaat daarmee uit vijf leden: Floor Jas (SURF), Benno Overeinder (NLnet Labs), Friso Penninga (Geonovum), Theo Peters (VNG Realisatie) en Jolie van Zennen (NEN).